

TEKST: ARNE MONSTREY / FOTO'S: KOEN DOOMS

/begeleide klimreis:

*"WIJ WAREN HIER ECHTER NIET GEKOMEN OM SOCIALE CONTACTEN TE LEGGEN,
NOCH OM TE GAAN SINGLE-PITCH SPORTKLIMMEN IN DE ZON.
WIJ WAREN OP ZOEK NAAR LANGE EN AVONTUURLIJK MOOIE ROTSKLIMROUTES..."*

Arne Monstrey in de voorlaatste lengte van Mille et Une Première, 400 meter vijfdegraads klimmen in de Todra kloof

magisch Marokko

“Je hebt een stevige basis als zelfstandig rotsklimmer op goed geëquipeerde klimmassieven van enkele touwlengtes en je droomt ervan om langere rotsroutes te gaan klimmen op een exotische bestemming? Dan is dit iets voor jou!”

Dat was de kop waarmee de Klim- en Bergsportfederatie in samenwerking met Maroc Travel geïnteresseerden aanspoorde om zich in te schrijven voor een begeleide klimreis naar Marokko. Uiteraard had deze reis ook begeleiders nodig. Door een speling van het Lot mocht ik samen met Koen aantreden om onze passie voor avontuurlijk rotsklimmen over te brengen op Pascal, Adinda, Joris, Jason en Ramses. Wat volgde was een schitterende reis.

Toen ik knikkebollend met mijn hoofd tegen de autoruit sloeg, moest ik even de slaap uit mijn ogen wrijven. Wat deden die inktzwarte wolken daar in de verte? Vanochtend waren we vertrokken uit een weliswaar regenachtig Marrakech, maar eens over de mistige Tichka col, was de spectaculaire afdaling onder een stralende zonnetje verlopen. Vandaar ook mijn grote verbazing over dit plotse uitzicht. ‘Is dat nu sneeuw op de auto’s die uit tegenovergestelde richting komen? Of nee wacht, is het... hagel? Maar we zijn hier toch in Marokko om een week lang te klimmen in de zon?’

Niet veel later reden we door een hagelwit landschap – we begrepen meteen waar de naam vandaan kwam. In de verte een zwarte horizon, ervoor een contrasterende regenboog en links van ons rode modderstromen die uit de Bergen kwamen aanrollen. De Natuur liet

zich hier van haar wildste kant zien en ook onze chauffeur was dit duidelijk niet gewoon. Verbaasd keek hij rond en filmde ondertussen wat met zijn smartphone, wat ons uiteindelijk zelfs even naast de weg deed belanden. Zijn excuus dat het de wind was, kon maar weinig begrip opbrengen bij ons. We maanden hem aan om rustig verder te rijden.

Niet veel later kwamen we echter opnieuw vast te zitten. De rivier had gewonnen van de weg en niemand durfde nog door het kolkende roodbruine water te rijden. Wachten maar. Na nog eens een uur wilden wij wel onze kans wagen, maar onze chauffeur zag het nog steeds niet zitten. Ik vroeg hem of alles uiteindelijk niet in de handen van Allah lag? Dat bleken de juiste woorden. Inch’Allah en wij terug op weg.

Onderweg van Todra naar Amellago

Afdalen in Todra gebeurt vaak te voet

TRADITIES IN TODRA

Bij aankomst in ons gastenverblijf werden we warm onthaald en kregen we direct meerdere 'whisky berbers' voorgeschoteld. Niet meer of niet minder dan verse muntthee met astronomische hoeveelheden aan even verse suiker. Een bezoeker aan de tandarts bij thuiskomst bood zich aan. Aangezien er van klimmen die dag niet veel meer ging komen, liepen we 's avonds nog even een nabijgelegen palmoase in. We vonden er een verlaten en vervallen lemen dorp, vanwaar we zicht hadden op een schitterende zonsondergang. Een vreedvolle afsluiter van een spannende eerste dag.

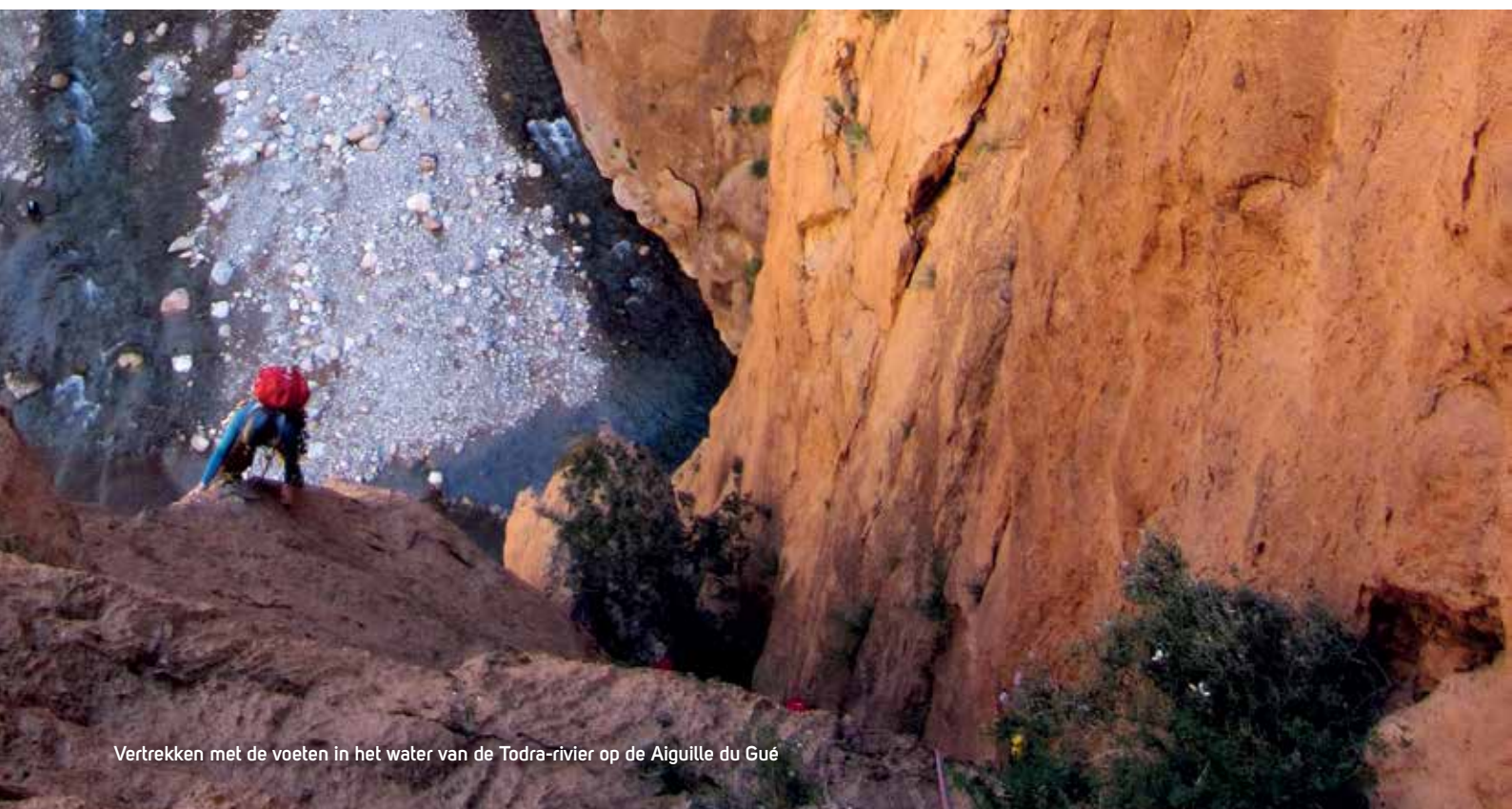
Bij het ontwaken, maakte onze gastheer ons duidelijk dat hij zelf ook wel wat klimervaring had. Naar eigen zeggen had hij persoonlijk al 8a geklommen en was alles tot 6c gemakkelijk 'omdat er gaten in de rots zitten'... Gelukkig was zijn ontbijt even groots als zijn charisma. Het was vast allemaal goed bedoeld, maar we hielden ons toch graag aan onze eigen planning. De chauffeur snapte er dan ook niets van toen we hem vroegen om ons af te zetten in het begin van de kloof. 'Maar het is hier koud én winderig én in de schaduw. De klimmers zitten allemaal verder in de zon!' Wij waren hier echter niet gekomen om sociale contacten te leggen, noch om te gaan single-pitch sportklimmen in de zon. Wij waren op zoek naar lange en avontuurlijk mooie rotsklimroutes. En die vonden we! Samen met Joris ving ik de 'Pilier du Gueletteur' op de Aiguille du Grabe aan. Zes vlotte touwlengtes brachten ons in twee uur tot de top. Niet slecht voor een eerste beklimming! De andere twee cordees was het ondertussen iets anders vergaan. Ik zag Ramses en Pascal veilig toekomen op hun top (de Aiguille du Gué). Maar waar was het andere cordée? Enthousiast als ze was had Adinda de ruwheid van de rots tegelijkertijd een beetje over- en onderschat. Over, want de kalk bleek toch niet overal even ruw en dus was haar voet weg gegleden, wat resulteerde in een kleine voorklimmersval.

Onder, want de rots bleek wel scherp genoeg om tijdens die val meerdere schrammen en enkele sneden te veroorzaken. Eén ervan was diep genoeg om te beslissen terug af te dalen. Jason bleek een meester-verpleger en bracht eerste hulp toe en samen met Koen daalden ze af om op zoek te gaan naar een dokter. Die vonden ze in Tinerhir, een stad op enkele kilometers rijden van Todra. Helaas werd beslist om de snee op haar hand te naaien zonder verdoving. Adinda, het mag gezegd, je bent een sterke vrouw, respect!

De rest van de Marokkaanse dienstverlening verliep vlekkeloos en was volledig gratis bovendien. Dit kon echter niet verhinderen dat de trip er voor haar opzat. Gelukkig kon ze wel nog elke dag haar wandeling maken, maar klimmen zat er niet meer in. Dit hield de rest van de groep evenwel niet tegen en in de namiddag werden er routes getopt tot 6b+. Onze deelnemers legden de lat hoog voor ons.

De tweede klimdag diende zich aan en met 'l'état cru' kozen we voor de langste route van Todra. Tien touwlengtes vijfdegraads klimmen, brachten ons zo'n vierhonderd meter hoger dan de rivier die door deze prachtige kloof liep. Iedereen klom goed, alles verliep vlot en de uitgebreide lunch op het tussenplateau smaakte heerlijk. Niets dan lachende gezichten en zo hoort het ook! Maar de top is slechts halfweg en aangezien hier nu ook weer niet zoveel volk komt, blijft ook het vinden van de juiste afdaalroute vaak een hele uitdaging. Zelfs als het 'maar' wandelen is. Maar met de gecombineerde ervaring van ons gezessen geraakten we vlug beneden en konden we ons weer tegoed doen aan een heerlijke avondmaaltijd! Het was bovendien Joris' verjaardag en onze gastheer had wijn en bier voorzien en zelfs een heuse verjaardagstaart. 's Avonds werd er nog gezongen en gedanst ook.

Marokko, we like!

Vertrekken met de voeten in het water van de Todra-rivier op de Aiguille du Gué

Drie dagen waren er uitgerekend in de Todra kloof en dus trok ik samen met Joris, Ramses en Jason naar 'le Mur du Scorpion', waar niet alleen de mentale en fysieke kracht getest werden, maar vooral de vingertoppen. Iedereen verloor elke dag wel een stukje vel en op elk setje en menig klimgreep waren bloedsporen terug te vinden. Terwijl onze dag vlot voorbij ging op deze behaakte wand, zochten Koen en Pascal zich een weg omhoog langs de vijfdegraads 'arête nord' van de 'Demeuk-wand'. Op meer dan driehonderd meter klimmen telden zij slechts negen haken! Was hun beklimming zelf al avontuurlijk, hun afdaling des te meer. Er bestaan topo's van Todra, maar zelfs in de beste en meest recente staat in het voorwoord geschreven: 'please don't take this info too seriously, in fact, don't even trust this guidebook!' en dat zullen ze geweten hebben. Van beneden uit zagen we hen als twee kleine figuurtjes rondlopen op de topgraat. Eerst ver naar rechts, dan terug naar links, wat afdalend in de wand en dan toch terug omhoog. Ze hadden één steenmannetje gevonden, maar van een pad was in de verste verte geen sprake. Ik dacht van beneden uit een mogelijke afdaalroute gespot te hebben door hun wand en bracht hen hiervan per GSM op de hoogte. Uiteindelijk bleek dit hun ontsnappingsroute te zijn, zij het met twee noodrappels. Het laatste stuk stapte ik hen tegemoet en ik kreeg twee grote glimlachen als cadeau. Avonturen beleven, het kan een mens toch veel geluk bijbrengen. En dat in zo'n landschap! Iedereen was oprecht blij om hier te zijn.

AVONTUUR IN AMELLAGO

Een beetje jammer dat we Todra al moesten verlaten, maar uiteindelijk wint de nieuwsgierigheid en dus keken we reikhalzend uit naar het tweede deel van onze trip: het dorp Amellago en de lmiter kloof. Om eerlijk te zijn, stonden Koen en ik een beetje wantrouwig tegenover deze nieuwe locatie. We hadden er nog nooit van gehoord en buiten een paar schimmige kopieën van kopieën die circuleerden op het internet was er geen info over dit gebied te vinden. Daarom ook dat we ons in Todra gefocust hadden op het beklimmen van meerdere touwlengtes. Het zou hier wel eens gedaan kunnen zijn. Groot was dan ook onze verbazing toen we in ons guesthouse een handgeschreven topo zagen liggen met daarin de bewuste kopieën. Lopen hier echt routes van 280 meter hoog? Waar liggen die dan en hoe zijn die behaakt? Langs waar daal je dan af? De info bleef beperkt tot een rode lijn over een foto en een algemene quotatie. Maar goed, we waren hier voor het Avontuur en dat was dus wat we gingen doen. Onze deelnemers hadden de smaak duidelijk te pakken en ik vermoed dat wij hun enthousiasme alleen maar hebben aangewakkerd. We maakten van deze rustdag gebruik om nog wat 'tips and tricks' mee te geven en om de aanloop van deze routes van dichtbij te bekijken. Wauw, wat een wand en wat een alpiene lijnen langs hoeken en barsten. Dit is spek naar onze bek! De 6a+ route zag er zeer goed behaakt uit. De 5c-route wat minder, maar dat mocht geen probleem zijn. Iedereen viel die avond dromend in slaap met boven het lemen dak miljoenen sterren die schitterden aan de hemel.

'Le Puit, l'hôtel et le Flonz' bleek één van de mooiste routes te zijn die ik al gedaan heb. Acht touwlengtes lang bracht de ene barst ons naar de andere en ging het van dièdre naar dièdre. Telkens afgewisseld met een comfortabele standplaats die ons de gelegenheid gaf om optimaal te genieten van dit prachtige landschap. Ondertussen hadden de andere twee cordées een lichtjes andere mening over hun route. De meningen liepen uiteen van Ramses 'wauw, één van de mooiste routes die ik ooit in mijn Leven gedaan heb!' tot Jasons plat West-Vlaamse uitdrukking: 'mò vent toch, wuk e kutroute es da zeh' of zoiets... Daar zal een zelf

af te zekeren passage in een overhangend dakje wel iets mee te maken hebben gehad... Maar eens op de top was iedereen weer vrolijk en werden de vingers geteld. Sommigen hadden nog maar één topje over dat niet aan het bloeden was.

De laatste dag klommen Koen, Ramses, Pascal en Jason de 6a+ die voor mij de mooiste route van de reis bleek, terwijl ik met Joris besloot te gaan knallen in een route met een 6c touwlengte. Een niveau dat geen van ons beiden eigenlijk klimt, maar waarvan we vermoedden dat het om een goed behaakte blokpas zou gaan. Die blokpas was er inderdaad, maar ze was niet goed behaakt. En de 6c sloeg niet enkel op die pas, maar ook op de tien meter die volgden. Was ik even blij dat Joris voorklom. Hier zo in het zonnetje staan, terwijl mijn voor klimmer aan het zweten is. Het was best moeilijk om niet weg te doezelen, maar toen ik één touwstreng snel terug zag komen, een abrupte schok kreeg op de andere en heel wat stenen naar beneden hoorde komen, was ik vlug terug wakker. Aan de manier waarop Joris 'caillou, caillou' had geroepen, wist ik dat voor hem alles nog wel onder controle was, maar ik was toch heel blij onder een klein dakje te staan toen de stenen naast mij op het terras uiteenspatten, alvorens hun weg naar beneden te vervolgen. Oef, alles oké, maar liever toch niet nog eens doen... Uiteindelijk werd de rots terug compacter en met nog een schitterende laatste touwlengte begaven we ons terug naar de top, waar onze vrienden weer op ons wachten. Een en al glimlach, een al verbondenheid en een schitterend uitzicht. ▲

info

Heb je zelf interesse om aan deze begeleide klimreis deel te nemen? Dat kan! Ook in 2016 bieden KBF en Maroc Travel deze reis terug aan.

Periode: april 2016 (datum nog niet bekend)
Binnenkort meer info via de KBF-website, sociale media en uiteraard de stagebrochure.

Wees welkom!